Beantwoording schriftelijke vragen (2026Z16325) van het lid Markuszower (Groep Markuszower) aan de minister-president en de minister van Financiën over nieuwe EU-belastingen en de voorgenomen verhoging van de EU-meerjarenbegroting 2028-2034.

1. *Bent u bekend met het bericht 'Europese belastingen op komst'?*

Ja.

2. *Kunt u aangeven hoeveel Nederland in 2024 bruto heeft afgedragen aan de EU-begroting en hoeveel Nederland aan Europese Unie (EU)-gelden heeft terugontvangen, en kunt u dit omrekenen naar een bedrag per Nederlands huishouden? Kunt u daarbij bevestigen dat dit neerkomt op circa €7,5 miljard bruto afdracht en €3,15 miljard aan ontvangsten (netto circa €4,35 miljard), oftewel omgerekend over de ruim 8,4 miljoen Nederlandse huishoudens ongeveer €890 bruto en €520 netto per huishouden per jaar?*

De totale omvang van de drie nationale afdrachten (bni-, btw- en plastic-afdracht) van Nederland in 2024, zoals verantwoord op de begroting van Buitenlandse Zaken[1], bedroeg in 2024 5,3 mld. euro. De perceptiekostenvergoeding bedroeg 1,1 mld. euro. De netto afdracht komt daarmee op 4,2 mld. euro. De invoerrechten (minus perceptiekostenvergoeding) worden niet meegerekend als nationale afdracht. De reden hiervoor is dat de invoerrechten niet relevant zijn voor het uitgavenkader (met uitzondering van de perceptiekostenvergoeding), in navolging van het advies van de 16e Studiegroep Begrotingsruimte.

De ontvangsten uit de Europese begroting zijn weergegeven in de "*EU Spending and Revenue*" tabellen van de Europese Commissie.[2] Voor Nederland bedroegen de ontvangsten 3,2 miljard euro in 2024. Het verschil tussen de netto nationale afdrachten (nationale afdrachten minus perceptiekostenvergoeding) en de ontvangsten bedraagt daarmee 1 miljard euro in 2024. Het ligt niet in de rede om, zoals gevraagd, alleen de bruto afdracht te verminderen met de ontvangsten, omdat op die manier de perceptiekostenvergoeding buiten beschouwing gelaten zou worden.

Het ministerie van Financiën houdt geen cijfers bij over de EU-afdrachten afgezet tegen het aantal huishoudens, maar uitgaande van een aantal van ca. 8,4 miljoen Nederlandse particuliere huishoudens (CBS[3]) zou dit in 2024 een netto bedrag van 119 euro per huishouden zijn.

3. *Kunt u een inschatting geven van wat de Nederlandse afdracht aan de EU per huishouden zou worden als het voorstel van de Europese Commissie (EC) voor het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2028-2034 wordt aangenomen? Kunt u daarbij ingaan op de eigen schatting van het kabinet dat alleen al de Bruto Nationaal Inkomen (BNI)-afdracht voor 2028 kan oplopen tot circa €9 miljard per jaar – zo'n €4,5 miljard hoger dan in 2024 – wat, nog exclusief douanerechten, btw-afdracht en de nieuwe EU-belastingen, neerkomt op ruim €1.070 per huishouden per jaar alleen al voor het BNI-deel? Kunt u bevestigen dat de grove inschatting, waarbij de overige afdrachtscomponenten (douanerechten, btw-afdracht, plasticheffing) op het huidige niveau van circa €3 miljard per jaar worden verondersteld, uitkomt op een totale afdracht van ruim €12 à 13 miljard per jaar, oftewel circa €1.450 tot €1.550 per huishouden per jaar? Kunt u een volledige, officiële raming geven van de totale afdracht per huishouden inclusief alle afdrachtscomponenten en de nieuwe eigen middelen en aangeven of mijn hierboven genoemde inschatting in de juiste orde van grootte zit?*

De raming van de Nederlandse bni-afdracht bedraagt circa 9,7 miljard euro in 2028, op basis van de aannames die zijn gedaan voor het nieuwe MFK. De raming van de Nederlandse bni-afdracht is inderdaad

[1] https://www.rijksfinancien.nl/financieel-jaarverslag/2024#8113040.
[2] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/long-term-eu-budget/2021-2027/spending-and-revenue_en.
[3] https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/woonsituatie/huishoudens-nu.

hoger dan in 2024. Dit komt omdat in 2024 door vertraging in de uitvoering van de cohesie- en landbouwfondsen de betalingen in de EU-begroting sterk achterbleven. De onderuitputting zorgde voor een lagere bni-afdracht in 2024. Daarnaast is een deel van de stijging in 2028 ook de prijsontwikkeling, die voor de EU-afdrachten op het beleidsartikel is geraamd. De overige afdrachten - de btw-afdracht en plastic-afdracht - bedragen in totaal 1,9 miljard euro in 2028, op basis van de aannames die zijn gedaan voor het nieuwe MFK. Zoals toegelicht bij vraag 2 worden de invoerrechten niet meegerekend als nationale afdracht en staan er ook ontvangsten tegenover de afdrachten.

Indien de Commissievoorstellen voor het nieuwe MFK en EMB zonder wijzigingen zouden worden doorgevoerd zou dit leiden tot een geschatte budgettaire opgave van gemiddeld 2,7-3,7 miljard euro per jaar in lopende prijzen bovenop de huidige raming van de Nederlandse afdrachten op de BZ-begroting (stand Voorjaarsnota 2026).[4] Dit betreft een inschatting van de gemiddelde budgettaire opgave over de jaren van het volgend MFK (2028-2034) en is toegelicht in de Kamerbrief van 22 mei jl.[5] Zoals aangegeven in deze en eerdere Kamerbrieven verzet het kabinet zich hier tegen. Het kabinet wil een lagere omvang van het voorgestelde MFK, voorzetting van de Nederlandse correctie op de bni-afdracht en behoud van de perceptiekostenvergoeding op 25%. Het kabinet is tegen het onverkort invoeren van het Commissievoorstel. Het ministerie van Financiën beschikt niet over inschattingen van de afdracht per huishouden voor de verschillende componenten van de afdrachten. Aangezien de onderhandelingen nog gaande zijn en ook gezien de onzekerheid over de toekomstige ontvangsten uit de EU-begroting is het niet mogelijk met voldoende zekerheid een inschatting te geven van de gevraagde cijfers.

4. *Bent u bekend met de berichtgeving over de plannen van de EC en het Europees Parlement (EP) voor het MFK 2028-2034, waarin de begroting bijna wordt verdubbeld naar circa €2.000 miljard en het EP zelfs inzet op €2.200 miljard, een verhoging van 10 procent ten opzichte van het Commissievoorstel?*

Ja.

5. *Deelt u de opvatting dat een verdubbeling van de EU-begroting, in een tijd waarin Nederlandse huishoudens de broekriem moeten aanhalen, onaanvaardbaar is? Zo nee, waarom niet?*

Het kabinet is deelt de opvatting dat de voorgestelde EU-begroting te hoog is.

6. *Kunt u bevestigen dat het kabinet in de Kamerbrief van 15 september 2025 heeft aangegeven in te zetten op 'een verlaging van het voorgestelde MFK', omdat de voorziene stijging van de EU-afdrachten niet past bij de budgettaire kaders uit het Hoofdlijnenakkoord? Deelt u de opvatting dat het huidige niveau van de EU-begroting van bijna €1.200 miljard over zeven jaar al belachelijk hoog en volstrekt onnodig is? Bent u bereid deze kabinetsinzet radicaal aan te scherpen, niet tot een verlaging ten opzichte van het Commissievoorstel, maar tot een forse verlaging van de EU-begroting tot ruim onder het huidige niveau van€1.200 miljard en tot een structureel veel kleinere EU-begroting dan nu het geval is? Zo nee, waarom niet? Kunt u dan puntsgewijs onderbouwen waarom een EU-begroting van bijna €1.200 miljard over zeven jaar wél gerechtvaardigd zou zijn?*

Ja, het kabinet kan bevestigen dat het inzet op een verlaging van de omvang die de Commissie heeft voorgesteld, zoals uiteengezet in de Kamerbrief van 22 mei jl.

---

[4] Het voorstel van de Commissie omvat maximaal 100 miljard euro steun voor Oekraïne (2028–2034), bestaande uit leningen, giften en garanties. Omdat de verdeling tussen deze instrumenten nog niet vaststaat, blijft de exacte budgettaire impact onzeker, vandaar conform de kabinetsappreciatie van 12 september jl. een bandbreedte van gemiddeld circa 0,9 miljard euro per jaar. Door afronding wijkt de bandbreedte nu af.

[5] https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2026Z10750&did=2026D24324.

7. *Bent u bekend met het feit dat de EC ter dekking van deze begroting vijf nieuwe 'eigen middelen' (EU-belastingen) heeft voorgesteld: een vennootschapsheffing voor bedrijven met een jaaromzet boven €100 miljoen, een tabaksaccijnsafdracht (TEDOR), een heffing op elektronisch afval en aanpassingen in de inkomsten uit het Emission Trading System (ETS) en het CO2-grenscorrectiemechanisme (CBAM), die samen circa €58,5 miljard per jaar zouden moeten opleveren?*

Ja.

8. *Onderschrijft u de positie dat het heffen van belastingen een kernbevoegdheid van soevereine lidstaten is en moet blijven en dat de EU nooit de bevoegdheid mag krijgen om eigenstandig belasting te heffen bij Nederlandse burgers of bedrijven? Zo nee, waarom niet?*

De EU heeft geen bevoegdheid om zelf belastingen te heffen. Het kabinet onderschrijft dat deze bevoegdheid bij de lidstaten moet blijven.

9. *Klopt het dat het kabinet in de Kamerbrief van 15 september 2025 heeft aangegeven nieuwe eigen middelen niet bij voorbaat af te wijzen maar 'op eigen merites' te beoordelen en daarbij al in beginsel opening heeft gegeven voor een nieuw eigen middel op basis van ETS-1-inkomsten en een nieuw eigen middel op basis van CBAM? Bent u bereid deze opening alsnog in te trekken en categorisch af te wijzen dat de EU eigenstandig belasting heft, in welke vorm dan ook? Zo nee, waarom niet?*

Het kabinet kan nieuwe eigen middelen niet bij voorbaat omarmen en beoordeelt voorstellen voor nieuwe eigen middelen op eigen merites. In de Kamerbrief 'Update Nederlandse inzet volgend MFK/EMB' van 22 mei jl. is een appreciatie gegeven van de voorgestelde nieuwe eigen middelen.[6] Hierin is aangegeven dat het kabinet in beginsel open staat voor het voorstel voor een nieuw eigen middel op basis van de inkomsten uit ETS-1 en CBAM. Het gaat hierbij niet om een voorstel waarbij de EU eigenstandig belasting heft – er is dus geen sprake van een EU-belasting - aangezien de EU daarvoor geen bevoegdheid heeft. In het geval van CBAM wordt voorgesteld om 75% van de opbrengsten uit het mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens aan de EU af te dragen en bij ETS-1 om 30% van de veilinginkomsten van het EU-emissiehandelssysteem naar de EU-begroting te laten vloeien. Door de introductie van deze nieuwe eigen middelen zijn ceteris paribus minder bni-afdrachten vanuit de lidstaten benodigd, aangezien de bni-afdracht de sluitpost is van de EU-begroting. De nieuwe eigen middelen zorgen daarmee niet voor extra uitgaven door de EU, maar zorgen voor een andere verdeling van de financiering van de EU-begroting. Het kabinet merkt daarnaast op dat de voorgestelde eigen middelen, zoals u kunt lezen in de eerder genoemde Kamerbrief, naar verwachting budgettair voordelig zullen uitpakken voor Nederland, in vergelijking met de bni-sleutel. Nederland zou na invoering van de voorgestelde eigen middelen dus minder afdragen aan de EU dan zonder deze nieuwe eigen middelen, omdat anders via de bni-verdeelsleutel betaald zou moeten worden.

10. *Bent u bereid toe te zeggen dat Nederland in de Raad zijn veto zal gebruiken tegen ieder onderdeel van het Eigenmiddelenbesluit dat voorziet in nieuwe EU-belastingen én tegen een MFK 2028-2034 dat een verhoging van het totale EU-budget en/of een verhoging van de Nederlandse afdracht inhoudt ten opzichte van het huidige MFK, aangezien zowel het MFK als het Eigenmiddelenbesluit unanimiteit in de Raad vereisen? Kunt u daarbij bevestigen dat het Eigenmiddelenbesluit bovendien pas in werking treedt nadat alle lidstaten het hebben goedgekeurd overeenkomstig hun eigen grondwettelijke bepalingen en dat dit voor Nederland op grond van artikel 91 van de Grondwet parlementaire goedkeuring door beide Kamers vereist, via een*

[6] Kamerstuk 22112 – nr. 4357.

goedkeuringswet conform de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen? Zo nee, waarom niet? (Kamerstuk 22112, nr. 3760) (Kamerstuk 35711, nr. 3)

De positie uit de Kamerbrief van 22 mei jl. vormt de basis voor de Nederlandse inzet bij de onderhandelingen. Voorafgaand aan de laatste besprekingen in de Europese Raad en de uiteindelijke stemming in de Raad over het MFK en het EMB, zal het kabinet haar positie bepalen op basis van het voorstel wat op dat moment voorligt.

Het huidige EMB heeft geen einddatum, het blijft van kracht totdat het wordt vervangen door een nieuw besluit. In het huidige EMB is opgenomen dat het correctiemechanisme op de Nederlandse bni-afdracht afloopt aan het einde van het huidige MFK, dat wil zeggen in 2027. Daarom is het van belang dat er een nieuw EMB wordt overeengekomen waarin een nieuw correctiemechanisme voor de Nederlandse bni-afdracht wordt opgenomen.

Een nieuw EMB treedt pas in werking na goedkeuring door alle lidstaten overeenkomstig hun nationale grondwettelijke procedures. In Nederland betekent dit parlementaire behandeling van een wet ter goedkeuring van het EMB. Het EMB zal wel met terugwerkende kracht van toepassing zijn.

11. *Kunt u bevestigen dat het bestaande Eigenmiddelenbesluit de Commissie nu al de mogelijkheid geeft om lidstaten te verzoeken om aanvullende, op het BNI gebaseerde bijdragen als de opbrengst van de nieuwe EU-belastingen achterblijft bij de verwachtingen, zodat Nederland via een omweg alsnog voor de rekening kan opdraaien? Wat is uw inzet om dit vangnetmechanisme voor Nederland uit te sluiten?*

De Unie kan niet meer geld uitgeven dan is afgesproken in het MFK. Er is geen sprake van voorstellen waarbij de EU eigenstandig belasting heft, aangezien de EU daarvoor geen bevoegdheid heeft. Met de introductie van eventuele nieuwe eigen middelen hoeven de lidstaten, bij een gelijkblijvend uitgavenniveau, minder bni-afdrachten te betalen, aangezien de bni-afdracht de sluitpost is van de EU-begroting. Nieuwe eigen middelen zorgen daarmee niet voor extra uitgaven, maar zorgen voor een andere verdeling van de financiering van de EU-begroting.

12. *Klopt het dat Nederland zich tijdens de Raad Algemene Zaken van 17 november 2025 al heeft uitgesproken tegen gemeenschappelijke schuld voor het verstrekken van NRPP-leningen aan lidstaten, en dat het kabinet in de Kamerbrief van 15 september 2025 al heeft aangegeven geen voorstander te zijn van gemeenschappelijke leningen voor een nieuw crisisinstrument? Bent u bereid deze lijn te verbreden en categorisch af te wijzen dat de EU nieuwe schulden aangaat of nieuwe EU-gedekte leningen verstrekt – zoals het door de Commissie voorgestelde 'Catalyst Europe'-instrument – en dat Nederland daar in de Raad ook op zal inzetten? Zo nee, waarom niet?*

Ja, de positie van het kabinet met betrekking tot de voorgestelde leeninstrumenten in het volgende MFK is toegelicht in de update van de Nederlandse inzet van 22 mei jl.[7] en is sindsdien niet gewijzigd. Het kabinet is tegen de voorstellen van de Commissie voor nieuwe leeninstrumenten voor het ophogen van de nationale enveloppes van het NRPP (*Catalyst Europe*) en het crisismechanisme. Het kabinet staat onder voorwaarden wel constructief tegenover het gebruik van reeds bestaande instrumenten voor gemeenschappelijke investeringen, zoals dat plaatsvindt via de Europese Investeringsbank (EIB), macro-financiële bijstand (MFA) en de Oekraïne-faciliteit waarbij landen alleen garant staan voor hun eigen kapitaalaandeel (BNI-sleutel).

[7] Kamerstuk 22112 – nr. 4357.

13. *Bent u bekend met het bericht dat Spanje bij de Eurogroep van 9 juli 2026 een voorstel heeft gepresenteerd voor een 'European Sovereign Facility', waarbij de EC tot wel €850 miljard per jaar aan gemeenschappelijke schuld zou kunnen uitgeven namens de lidstaten en dat dit voorstel – zoals verwacht – op weerstand stuit van met name Duitsland en Nederland, de twee landen die zich het meest consistent hebben verzet tegen verdere gemeenschappelijke schuld?*

Ja.

14. *Bent u bereid dit Spaanse voorstel en iedere vergelijkbare poging om een permanent EU-mechanisme voor gemeenschappelijke schuld (een 'Europees veilig actief') te creëren, resoluut en publiekelijk af te wijzen en dit standpunt uit te dragen bij zowel de onderhandelingen over het MFK 2028-2034 als bij de Eurogroep? Zo nee, waarom niet?*

Het kabinet wijst het door Spanje geopperde idee van een 'European Sovereign Facility' af. Zoals is benoemd in de update van de kabinetspositie over het volgende MFK[8] vindt het kabinet, in lijn met het coalitieakkoord, dat lidstaten zelf primair verantwoordelijk zijn voor hun begroting. Nederland staat daarom niet garant voor de nationale schulden van andere landen (Eurobonds). Deze faciliteit zou gemeenschappelijke schuld uitgeven, en daarmee leningen verstrekken aan lidstaten ter financiering van aflopende schulden en nieuwe begrotingstekorten.

15. *Kunt u bevestigen dat er nog altijd geen besluit is genomen over de wijze waarop de circa €750 miljard aan gemeenschappelijke schuld uit het coronaherstelfonds NextGenerationEU wordt terugbetaald en dat landen als Frankrijk en Griekenland pleiten voor het doorrollen van deze schuld in plaats van aflossing, terwijl de Franse president Macron oproept tot vervroegde terugbetaling 'idioot' noemde? Deelt u de opvatting dat Nederland zich niet door dergelijke uitspraken uit andere lidstaten moet laten weerhouden van een strikt aflossingsschema? Zo nee, waarom niet?*

Het besluit over de precieze wijze van terugbetaling van de NGEU-leningen is onderdeel van de nu lopende MFK-onderhandelingen. Een besluit daarover zal genomen worden bij de afronding van die onderhandelingen. De Nederlandse inzet in de onderhandelingen op dit punt blijft een terugbetaling die in lijn is met de Europese afspraken die hierover bij aanvang van het NGEU-programma in 2020 zijn gemaakt en die onder meer zijn vastgelegd in het eigenmiddelenbesluit (art. 5). Daarbij gaat het met name erom dat het aflossingsschema waarborgt dat de verplichtingen gestaag en voorspelbaar verminderen en dat alle verplichtingen als gevolg van de NGEU-leningen uiterlijk op 31 december 2058 volledig terugbetaald zijn. Het voorstel zoals dat in juli 2025 door de Europese Commissie is gedaan voldoet aan deze afspraken.

16. *Bent u bereid om, ook voor wat betreft de resterende aflossing en rentebetaling van de bestaande NextGenerationEU-schuld, aan te sturen op versnelde afbouw in plaats van het doorschuiven van deze lasten binnen de MFK-plafonds tot 2058? Zo nee, waarom niet?*

Het kabinet vindt het belangrijk dat gemaakte afspraken worden nagekomen, dat wil zeggen dat gestaag en voorspelbaar en uiterlijk tot 2058 wordt terugbetaald. Het kabinet ziet inhoudelijk geen reden om nu te pleiten voor snellere aflossing.

[8] Kamerstuk 22112 – nr. 4357.

17. *Bent u bereid in de onderhandelingen in te zetten op een Nederland dat per saldo geen netto-betaler meer is aan de EU-begroting, maar netto-ontvanger wordt? Zo nee, kunt u toelichten waarom Nederland structureel meer aan de EU zou moeten blijven afdragen dan het terugkrijgt?*

Het kabinet zet in op beperking van de stijging van de afdrachten, zoals uiteengezet in de Kamerbrief van 22 mei jl. De nettobetalingspositie van lidstaten hangt samen met het relatieve welvaartsniveau. Daarom ligt het voor de hand dat Nederland, met een relatief hoog welvaartsniveau, nettobetaler is.

18. *Hoe beoordeelt u het feit dat verschillende ingewijden in Brussel de onderhandelingen willen afronden vóór de Franse presidentsverkiezingen van april 2027, uit vrees dat een eurosceptische regering het akkoord zou kunnen blokkeren? Deelt u de opvatting dat dit geen reden mag zijn voor Nederland om onder tijdsdruk in te stemmen met een voor Nederland ongunstig akkoord?*

Het kabinet is van mening dat een goede deal belangrijker is dan een snelle deal.

19. *Bent u bereid om een fundamenteel andere onderhandelingsinzet naar de Kamer te sturen waarin wordt uitgegaan van een substantieel lagere EU-begroting, een substantieel lagere Nederlandse afdracht, categorische afwijzing van alle nieuwe EU-belastingen, en categorische afwijzing van nieuwe EU-schulden of EU-gedekte leningen – inclusief het Spaanse voorstel voor een European Sovereign Facility? Zo nee, waarom niet?*

Het kabinet staat voor de inzet zoals deze met uw Kamer is gedeeld. Het kabinet zet in op een gemoderniseerde EU-begroting, een verlaging van het Commissievoorstel, beperking van de stijging van de afdrachten en het kabinet is tegen de voorgestelde met leningen gefinancierde instrumenten *Catalyst Europe* en het crisismechanisme. Zoals afgesproken in het coalitieakkoord vindt het kabinet dat lidstaten primair zelf verantwoordelijk zijn voor hun begroting. Nederland staat daarom niet garant voor de nationale schulden van andere landen (Eurobonds). Nederland staat onder voorwaarde wel constructief tegenover het gebruik van reeds bestaande instrumenten voor gemeenschappelijke investeringen, zoals dat plaatsvindt via de Europese Investeringsbank (EIB), macro-financiële bijstand (MFA) en de Oekraïne-faciliteit waarbij landen alleen garant staan voor hun eigen kapitaalaandeel (BNI-sleutel). Het kabinet wijst het door Spanje geopperde idee van een *European Sovereign Facility* dan ook af. Dit voorstel ligt niet formeel op tafel in de MFK-onderhandelingen.

20. *Kunt u deze vragen afzonderlijk beantwoorden?*

Ja.